

PRZEPŁATA
miesięcznie:
w Radomiu 85 kop.
z odn. do domu 90 k.
z przes. poczt. rb. 1.
Egzem. pojed. 19 gr.

OGŁOSZENIA
za wiersz petitoryj
lub jego miejsce:
I-a strona kop. 50.
Nekrologi kop. 25.
Reklamy kop. 30.
IV-a strona kp. 10.

Rok XXXII.

Sobota 29 Września 1917 r.

Nr 218

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.

ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska nr. 41.

Komunikat austriacki.

Wiedeń. Urzędowo donoszą pod datą 28 go b. m. Na froncie wschodnim: W miejscowości na wschód od Radowic ożywił się chwilami ogień nieprzyjacielskiej artylerji.

Na froncie włoskim: W grupie wojsk Boroewica zostały zestrzelone przez lotników oraz ogień obronny 3 nieprzyjacielskie samoloty. W obszarze Tonale dotarły wysoko górskie patrole poza front nieprzyjacielski, wysadziły tam 2 stacje kolei liniowej, zburzyły kilka magazynów i wróciły z powrotem wraz z jeńcami bez strat.

Na froncie Bałkańskim: Żadnych większych czynności bojowych.

Komunikat niemiecki do zamknięcia dziennika nie nadszedł.

Wystawa Legionów we Lwowie.

Jak nam donoszą Lwów święcił w ubiegłą niedzielę niezwykle miłą uroczystość Legionów.

Stolica kraju, w której jeszcze przed wojną najvilniej bił puls ruchu strzeleckiego, która wydała z siebie stosunkowo największą ilość polskiego żołnierza i która tego żołnierza otoczyła najczulszą opieką, teraz znów dała największy dowód, jak głęboko ona go kocha i stoi przy nim mimo wszystko niezachwianie i z wiarą... Sposobność i ku temu dało Lwowu uroczyste otwarcie Wystawy Legionowej.

Podobno Lwów nie pamięta jeszcze w salach Towarzystwa Sztuk Pięknych tak wspaniałej uroczystości tak podniosłego nastroju, spotęgowanego jeszcze obecnością na wystawie licznej deputacji oficerskiej Legionów przybyłej dla wzięcia udziału w uroczystości. Jakby dla usymbolizowania wierności idei wiodącej nasze pokolenia w bój o wymarzony cel Ojczyznę Niepodległą, — oficerowie legionuści ustawili się na tle wspaniałego obrazu Leutza, przedstawiającego fragment pochodu 3 go maja 1915 r. w Warszawie i stanowiącego niejako ośrodek, około którego gromadziła się publiczność.

A w publiczności tej nie brakło nikogo. Byli między innymi: komendant miasta gen. Nowotny ze swoim adyutantem kap. Lorangeim, prezydent m. dr. Rutowski z wiceprezydentem Fiedlerem i wielu członkami Rady przybocznej, lwowska Delegacja NKN w licznym komplecie z prezesem red. Laskowickim na czele, rektor uniwersytetu ks. Waiss z prałatem ks. Bałenim, eksc. Leon hr. Piniński, prez. Izby lekarskiej dr. Papee, prez. Izby adwokackiej dr. Kamieński, prez. Izby handlowej Winiarz, przedstawiciele władz autonomicznych i rządowych, świata naukowego, literackiego i artystycznego, redaktorowie pism i olbrzymie tłumy pielgrzymującej publiczności dla wyrażenia swych uczuć serdecznych...

Otwarcie dokonał prezes komitetu wystawowego i Wydziału Opieki legionowej NKN. poseł Aleksander Dąbski piękną przemową, w której podniósł ideową stronę zgromadzonych na tej wystawie eksponatów, wyrażając życzenie, aby wystawa ta znalazła żywy oddźwięk w sercach mieszkańców Lwowa, by zwiedzali ją wszyscy, a biorąc stąd dla siebie pokrzepienie ducha, zasilili równocześnie fundusz Opieki legionowej.

Posypały się też sownie datki na ten piękny cel, zbieranie przy stolikach przez uproszone do tego panie.

Dalszy wysiłek Papieża o przywrócenie pokoju.

Lugano. „Secolo“ podaje, że papież jest zdecydowany nie tylko nie zaprzestać starań o przywrócenie pokoju, ale przeciwnie po otrzymaniu odpowiedzi od koalicji w dalszym ciągu wysunie do rozpatrzenia formułę: „prawo nie siła“.

Papież a sprawa Belgji.

Lugano. „Corrier della Sera“ donosi z Watykanu, że Papież zażądał od niemieckiego rządu wyjaśnień w sprawie Belgji, których brakuje w niemieckiej odpowiedzi na papieską notę.

Koalicja nie chce pokoju.

Zurych. „Echo de Paris“ podaje, że koalicja w odpowiedzi na notę papieską zaznaczyła, że obecnie możliwości zawarcia pokoju są wykluczone.

Ameryka dotąd nie wypowiedziała wojny Austro-Węgrom.

Zurych. Medjolański „Corriere della Sera“ przynosi wiadomość z Waszyngtonu tej treści, że Wilson przeciwny jest wypowiedzeniu wojny Austro-Węgrom.

Z innej strony podają także, że biskupi amerykańscy złożyli na ręce Wilsona wspólne oświadczenie w sprawie noty pokojowej papieża.

Odpowiedź Anglii papieżowi i Niemcom.

Amsterdam „Handelsblatt“ donosi z Londynu, że mowa Asquitha w Leeds jest nadzwyczajnie ważną, ponieważ uznają, że Asquith wygłosił ją imieniem narodu. Chociaż Asquith nie zajmuje urzędowego stanowiska przyjąć można, że mówił on także imieniem rządu. Wszystkie dzienniki uważają mowę tę, jako odpowiedź Anglii pod adresem papieża i kanclerza państwa Niemieckiego.

Parlament austriacki a sprawy zagraniczne.

Wiedeń. Jak donosi „Neue Freie Presse“, poseł dr. Herlinger zwrócił się do prezydenta Izby poselskiej z pismem, w którym, wskazując na to, że w Niemczech obrady nad odpowiedzią na notę

papieża odbywały się przy udziale parlamentu, zapytuje, czy prezydent Izby byłby skłonny zwrócić uwagę rządu na to, iż także przedstawicielstwo ludów Austrii winno być w przyszłości powoływane do obrad nad podobnie ważnymi sprawami.

Wybór delegatów na zebra- nie T. S. L.

Wiedeń. Na dzisiejszym posiedzeniu Koła wybrano jako delegatów na zebra-
nie Tow. Szkoły Ludowej posłów: dra Głębińskiego, dra Tertila i dra Białego.

Częściowa demobilizacja Rosji?

Stokholm. (BK.) Jak podaje „Dien“, rząd tymczasowy postanowił zasadniczo częściową demobilizację. Roczники od 40 do 43 lat mają być zwolnione.

Lloyd Georges we Francji.

Londyn. (B. Reut.) Lloyd Georges przybył do Francji. W otoczeniu jego znajduje się szef sztabu generalnego, Sir Robertson. Lloyd Georges odbył cały szereg konferencji z prezydentem ministrów Painlevé'm, i głównodowodzącym wojsk francuskim Haig'em.

Szczegóły sąsiedzenia Suchomlinowa

Petersburg. (Ag. telegr.) Przysięgli naradzali siedem godzin i potwierdzili 13 pytań w kierunku winy. Nie potwierdzili tylko jednego pytania, czy Suchomlinow był w czasie wojny beczynnym i czy nieprzyjacielowi przez osłabianie celowe armji rosyjskiej dopomagał. Suchomlinow wiadomość wyroku, skazującego na dożywotnie więzienie, przyjął spokojnie. Sędziowie przysięgli nie mogli zastosować żadnej okoliczności łagodzącej, dlatego wyrok zapadł taki surowy.

Transport towarowy ustanie w Rosji zupełnie.

Kopenhaga. „Times“ donosi, że jest kwestją już nie tygodni ale kilku dni, czy transport towarowy w całej Rosji nie ustanie w zupełności. Do obecnej chwili zmniejszył się transport o 80 procent.

Deputacja oficerska Legionów.

Deputację oficerską Legionów polskich stanowili podpułk. Żymirski Michał, komendant II p. major Mężyński, Zajac Józef, komendant III p. i. kapitan Szczepan z III p., kapitan Dziekanowski Karol, porucznik Ocetkiewicz Józef z VI pp., kap. Pomazański Henryk, porucznik Lewartowski Henryk z komendy Legionów, kap. Smorawiński Mieczysław z 4 p., porucznik Bohł Jan, artylerja, porucznik Grabowski Tadeusz z 2 p. ufanów, porucznik Maćkowski Zdzisław, podpor. Felsztynski z I p. ufanów.

Około 2 po południu odbył się w hotelu Krakowskim obiad na który specjalnie zaproszono licznych gości. Zjawili się reprezentanci wszystkich sfer naszego społeczeństwa zajmując miejsca około stołu biesiadnego pomiędzy oficerami Legionów.

Wśród niezwykle uroczystego nastroju i wzajemnych wynurzeń, przeciągała się uczta biesiadna. Głos pierwszy na честь gości zabrał czcigodny wódz i kierownik miasta prezydent dr. Tadeusz Rutowski, sam najściślej związany z ideą legionową przez udział w nich syna z drugiej strony mający wśród szeregow legionowych tyle zaśluzoną sławę i wdzięczność za to wszystko, co działał, jako wielki retownik polskości na wschodnich kresach. Mówił, jak to zawsze zwykł przemawiać, wkładając w swe słowa niezwykle dozę uczucia, ubraną w piękną, potoczystą formę. Zaznaczył, że otwarcie wystawy legionowej dało asumpt dzisiejszej uroczystości i zebraniu, które ma być świadectwem jednoczenia się całego społeczeństwa i narodu około tej wielkiej idei. Z niezwykle krwawych zapasów, krwi i pożogi wojennej Polska wyść musi cało z należącej i upragnionej zdobyczą. A oprócz się ona musi na czynie ofiarnym, który stworzył Legiony, to wojsko przedewszystkiem, które trwa do dzisiejszej chwili. Na część tej wielkiej idei, tego czynu ofiarnego wznosi toast „Niech żyją Legiony!“ w ręce przedstawiciela podpułk. Żymirskiego.

Huczne oklaski nagrodiły mowę prezydenta, a orkiestra odegrała hymn narodowy.

W odpowiedzi pułk. Żymirski zaznaczył wagę i znaczenie Lwowa, jako ostoji polskiej na kresach wschodnich. Z tym grodem związaną jest najściślej idea i ruch legionowy zarówno w dobie obecnej jak i w czasach przedwojennych. Tu po raz pierwszy widniał na ulicach szary mundur polskiego żołnierza, tu on się mnożył i rósł, stąd wyszły tak liczne jego zastępy i kierownicy. Ten Lwów był dalej zawsze troską polskiego żołnierza w zmienionych kolejach wojny. Do jego wiadomości dochodziły odgłosy o tych zasługach, jakie dla miasta i jego polskości położył czcigodny prezydent, przed którego zasługami żołnierz karnie musi uchylić czoła. — Wznosi toast na pomyślność Lwowa w ręce prezydenta Rutowskiego.

Otwarcie wystawy legionowej, jako zebranie dzieł sztuki było tematem przemówienia prof. dr. Jana Boloza Antoniewicza. Podniósł zasługi Legionów nie tylko w polityce, ale także w kulturze narodowej. Wniósł toast na część komendanta Legionów pułk. Zielińskiego i prof. hr. Mycielskiego, jako głównego inicjatora wystawy.

Ostatni przemawiał prezes Delegacji N. K. N., redaktor Łaskownicki. W niezwykle silnych słowach wzywał do jedności i miłości, tak koniecznej w dzisiejszej dobie z pominięciem wszelkich ambicji partyjnych i osobistych, w myśl tego, iż jedynie tylko sprawa ogólna winna być celem i dążeniem naszym; wznosi toast: „Kochajmy się w miłości Ojczyzny“.

Tak przeciagnęło się to zebranie poza godzinę 4-tą po południu, pozostawiając uczestnikom wspomnienia chwil przebytych, z najlepszymi przedstawicielami polskiego żołnierza, którzy w tak imponującej liczbie po raz pierwszy przybyli do Lwowa, dając możność i sposobność nawiązania bliższego kontaktu z sferami naszego społeczeństwa, który oby się zacieśnił jak najbardziej i jak najszersze zataczał kręgi.

Przyjęcie u prezydentostwa Rutowskich.

Na wieczór godz. 7 zaprosili prezydentostwo Rutowskie całą delegację oficerską na uroczyste przyjęcie. Zjawili się wszyscy oficerowie w komplecie, a poatem prezydent miasta, przedstawiciele Rady przyboecznej i Delegacja N. K. N.

Przyjęcie to było najgodniejszym zamknięciem całego dnia legionowego. Złożyło się na to i sama forma zebrań i tyle serca i uczucia, które niepodzielnie zostaną zaśluzą tych co bohaterstwa czynu Legionów, ich krwawych wysiłków nie chcą obrócić na marne, lecz wnoszą je w serca potomnych i przyszłych pokoleń, które z trudów i żuojów polskiego żołnierza czerpać będą obfite soki w niepodległym, narodowym życiu.

Wiadomości polityczne.

Na nieuzieł oczekiwanie jest zatwierdzenie Rady Regencyjnej.

Najbliższą akcją Rady po zatwierdzeniu jej będzie wydanie proklamacji. Mianowicie zapadła decyzja, iż Rada Regencyjna ogłosi dwa akty: enuncjację oficjalną do monarchów państw okupacyjnych, w której złoży im podziękowanie za ich stanowisko w sprawie państwa polskiego, udokumentowane ostatnio aktem wrzesniowym, oraz manifest do społeczeństwa, w którym ustali linię swej polityki niejako zewnętrznej. Nadto poda w nim poniekąd plan swej działalności, który w ten sposób zawieść będzie pierwsze wytyczne programu przyszłego rządu. W manifestcie ma być uwzględniona także sprawa wojska polskiego.

Oba akty będą ułożone przez regentów, którzy w tym celu porozumiewali się z przywódcami głównych grup politycznych. Redakcja wspomnianych aktów jest już na ukończeniu. Manifest do społeczeństwa ma być utrzymany w duchu wybitnie aktywistycznym i rokującą szybką pracę przy rozbudowie państwa polskiego.

Następnym zadaniem Rady Regencyjnej będzie wyznaczenie osoby przyszłego premiera polskiego. Dlatego też sprawa

kandydatury staje się już aktualną. Na pierwszy plan wybija się osoba Adama hr. Tarnowskiego, który — prze najszerszą opinię publiczną w Królestwie upatrzony jest na ten ważny urząd. Opinia ta wierzy w zdolności i wybitny talent polityczny A. hr. Tarnowskiego i coraz silniej utrwała się przekonanie, że on, jako mąż stanu o światowej sławie, zdołałby nie tylko odrazu odpowiednio zorganizować polskie władze wykonawcze, ale nadto sam fakt objęcia przez niego steru rządu polskiego, zapewniłby młodemu państwu polskiemu należyty autorytet na rynku międzynarodowym.

Dodać należy, że ani prawica ani też lewica nie czyni obecnie zastrzeżeń przeciw tej kandydaturze. To też tem większe są widoki, iż ta jednolitość opinii zdoła pokonać resztę oporu ze strony niemieckiej, zwłaszcza z kół militarnych.

Na wypadek, gdyby ten opór nie mógł być pokonany, lub też sytuacja uległa nieprzewidzianym zmianom, w kółach politycznych wymieniałby jako ewentualnych kandydatów na premiera hr. Ronikiera, a następnie ks. Druckiego-Lebeckiego, prezesa Centrum.

W kółach politycznych duże wrażenie wywarł ostatni list ks. Arcybiskupa Kakowskiego, w sprawie obchodu Kościuszkowskiego, zwłaszcza jego końcowy ustęp, w którym poleca księżom, aby w swych przemowach gorąco podkreślili nieprzedawnione prawo nasze do niepodległości, że każdy dobry syn tej ziemi powinien jej pragnąć całym swym sercem i nieść jej w ofierze to wszystko, czego czas i okoliczność wymagają będzie.

Ustęp ten wywarł dodatnie wrażenie ze względu na obecne podłady ks. Arcybiskupa i jego przyszłą działalność rządową.

* * *

Jak wiadomo po odjeździe Legionów Polskich do Przemysła pozostał w Królestwie obok szeregu kursów wykształcenia i szkół podoficerskich i oficerskich także zredukowany aparat zaciągowy, który obejmuje 22 oficerów i 76 podoficerów i szeregowców.

Skład personalny posterunków oficerskich, po przeprowadzeniu ostatnich zmian, przedstawia się obecnie następująco:

Krajowy Inspektorat Zaciągów w Warszawie:

Szef major dr. Wyróstek Michał, — adiutant podpor. Semis Artur, oficer sądowy podpor. dr. Wayda Władysław, oficer kasowy podpor. Lisiewicz Bronisław, odkomenderowany z K. I. Z. do oddziału „Polska Siła Zbrojna“ przy ces. niem. GGW. kapt. Żerański Stefan.

Kierownicy Głównych Urzędów Zaciągu:

Warszawa — maj. Bydziałowich Lud., Łuków — podpor. Kwiatkowski Eugen., Siedlce — kapt. Zabielski Stanisław, Łomża — podpor. Tyczyński Jan, Miawa — podpor. Wadoń Jan, Płock — kapt. Wimmer Józef, Włocławek — podpor. Kulwiec Andrzej, Grodzisk — podpor. Michalski Karol, Łódź — por. Wąsowicz Władysław, Kalisz — podpor. Jeziorański Tadeusz, Częstochowa — podpor. Michalski Kaz., Piotrków — podpor. Hudoc Marjan, Radom — podpor. Głiszczyński

Stanisław, Kielce — podpor. dr. Skrudlik Mieczysław, Olkusz — chorąży Węgrnowicz Roman, Lublin — major Paślowski Stefan, Zamość — podpor. Prochner Tadeusz.

Oficerowie i żołnierze zaciągowi w okupacji niemieckiej otrzymywali dotychczas pobory swoje u odnośnych płatników niemieckich w siedzibie swego urzędu — na terenie zaś okupacji austriackiej istniały dwie legionowe komisje kasowe w Lublinie i w Kielcach, które obsługiwały Główne Urzędy zaciągu tej części Królestwa.

Obecnie ujednolajniono rachunkowość w tym kierunku, iż zniesione zostały owe Komisje Kasowe na prowincji, a na przyszłość wszystkie Główne Urzędy składać będą swoje rachunki Komisji Kasowej, istniejącej przy Krajowym Inspektoracie Zaciągu w Warszawie, gdzie otrzymywać będą także co dekadę należne swoje pobory.

Korpus oficerski Legionów.

Po uwzględnieniu wszystkich luk, spowodowanych ubytkiem oficerów do Beujaminowa i c. i k. armji stan liczebny pozostałego korpusu oficerskiego tworzy pokazny zastęp 591 oficerów, w liczbie tej mieści się 65 wyższych (3 brygadjerów, 2 pułkowników, 12 majorów i 43 kapitanów) oraz 526 niższych oficerów (poruczników podporuczników

Z wybitnych i bardziej nam znanych nazwisk wśród pozostałych wymienić należy: pułk. Zieliński, Haller, Januszajtis, Minkiewicz, Sikorski; podpułk.: Berbecki, Żymirski, Rylski, Galica, Rogalski; majorzy: Zagórski, Mężyński, Zajac, Wieniewski, Ostojka, Kleeberg; rotmistrze i kapitanowie: Kordecki, Brzeziński, Zieliński, Szczepan, Kukiel, Udałowski, Szeżane, Zarnycki, Dziekunowski, Łukowski, Baczynski, Wimmer, Grzybowski, Terlecki, Paślowski, Jakubowski, Lupicki, Bobrowski, Zygmunt, Gniady, Smorawiński, Witorzeniec, Szyndler, Kamiński, Sierant, Godziejewski, Hellman, Cichorowski, Chełmiecki, Śluszkiewicz, Wyspiański, Czuma, Siczek, Mozdyniewicz i Drownowski.

Królewo-polska prokuratura w walce ze spekulacją.

„Kurjer Polski“ donosi: Walkę ze spekulacją dziurawymi banknotami podjęły Królewo-polskie sądy. Zainaugurował ją prokurator sądu apelacyjnego w Lublinie, p. F. Bruśnicki, okólnikiem do prokuratorów przy sądach okręgowych w Lublinie, Kielcach, Piotrkowie i Radomiu.

Okólnik zaznaczając ciężkie położenie społeczeństwa wywołane wojną piętnuje wyzysk, uprawiany przez aferyzistów drogą podbijania cen, ukrywania artykułów żywnościowych, fałszowania ich, oszustwa przy wymianie pieniędzy, wreszcie spekulacji uszkodzonymi banknotami rosyjskimi i przyznaje, że do ukrócenia tego stanu rzeczy powołana są w pierwszym rzędzie Sądy Królewskie Polskie i prokuratura, której obowiązkiem jest ściganie z urzędu czynów przestępnych, o których mowa wyżej. Okólnik przypomina, na zasadzie jakich artykułów prawa i jakiej karze podlegają spekulanci żywnościowi, następnie zaś uprzymomnia w jakim stopniu uszkodzone banknoty, według ustawy kredytowej rosyjskiej, nie mogą być przyjmowane.

Uwizając, że wyzyskowi i oszustwom można będzie położyć kres energicznem, nieustannem ściganiem winnych, prokurator sądu apelacyjnego do współpracy w tej doniosłej sprawie wzywa prokuratorów sądów okręgowych, polecając im przedsięwziąć zarządzenia, ażeby podwładne im urzędy prokuratorskie, oraz miejscowe władze bezpieczeństwa dołożyły wszelkich starań w celu wykrywania i ścigania tych przestępstw, nadając tego rodzaju sprawom szybki bieg, oraz energii znie popierając oskarżenie przed sądami, które, bez wątpienia, z całym poczuciem obowiązku o bywatelskiego, sprawy te traktować będą. Pragnąc rozciągnąć ściśłą kontrolę nad biegiem spraw, prokurator sądu apelacyjnego poleca prokuratorom zawiadamiać go o każdym wszczętym śledztwie lub dochodzeniu w tych sprawach oraz o zapadłych wyrokach sądowych.

Możemy tedy mieć nadzieję, że sądy polskie ukrócą wreszcie trapiącą kraj całą kłusę.

Protest.

Wychodząca w Radomiu gazeta p. t. „Głos Radomski“ w Nr. 114 z dnia 23 września 1917 r. umieściła dodatek do odezwy naszej, wzywającej do wspólnego obchodu kościuszkowskiego miasta Radom i powiat Radomski. „Głos Radomski“ odmawia nam, zorganizowanemu w „Zjednoczeniu Ludowym“ włoścjanom polskim prawa organizowania obchodu rocznicy zgonu Wielkiego Naczelnika ludu Polskiego. Nadto „Głos

Radomski“ poważa się nazwać naszą odezwę „zgrzytem“.

Przeciwko takiemu właśnie wytworzeniu zgrzytów, przeciwko niepatriotycznemu partyjnemu stanowisku „Głosu Radomskiego“ niniejszym zakładamy uroczysty protest i wyrażamy potępienie dla pisma, którego zadaniem jest widocznie rozbijanie myśli wspólnego obchodu kościuszkowskiego. Nie omieszkamy stanowisko jakie zajął „Głos Radomski“ podać do wiadomości wszystkich włoścjan polskich.

Komitet Powiatowy „Zjedn. Ludowego“ Obchodu Rocznicy Kościuszkowskiej.

(podpisy te same co na odezwie).

Z M I A S T A.

Kalendarzyk. Dziś: Sobota 29 września Michała Archaniola.

Wsch. słońca g. 5 m. 59 r. Zach. g. 5 m. 41.

— Zebranie w Klubie Narodowym. W sobotę 29 IX 17 o godz. 8½ wieczorem odbędzie się Zebranie Ogólne członków Klubu Narodowego. Na porządku dziennym: 1) Dyskusja co do istnienia i prawa Klubu Nar.; 2) Uzupełniające wybory do Zarządu Klubu. Ze względu na wagę spraw objętych porządkiem dziennym Zarząd uprasza członków Klubu o liczne przybycie.

— Z teatru. Dzisiejszy „Hrabia Luxemburg“ ściągnie większą ilość publiczności, gdyż jest grany w pierwszorzędnym obsadzie. Oprócz udziału całego personelu główne role spoczywają w rękach pp. Godłewskiej, Józefowiczowej, Wołowskiego, Horskigo i Józefowicza, który jako Hr. Luxemburg, jest niezrównany.

Na jutro afisz zapowiada dwa przedstawienia: o godz. 4-ej pp. dla uczącej się młodzieży po cenach nader niskich arcydzieło literatury polskiej „Zemsta za mur graniczny“. Wszystkie szkoły i pensje na to przedstawienie wybierają się gromadnie. Wieczorem ostatnia nowość scen zagranicznych i polskich, która dotychczas nie schodzi z repertuaru, arcywesoła i zabawna operetka „Baron Kimmel“.

W próbach: „Królowa kinematografu“.

— Lubelski Oddział Komisji Handlowej Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Królestwie Polskiem zawiadamia pp. Hodowców, że może pośredniczyć w kupnie i sprzedaży materiału zarodowego.

— Pożar. Wczoraj o godz. 10 rano w Ryńku, w pasażu lewym pod Nr 14, w domu należącym do Nuchyma Neumana na parterze, zapaliło się drzewo i węgiel, ułożone pod jedynymi schodami, wiodącymi do wyższych pięter. Przybyło pierwsze pogotowie kominiarskie z komendantem, które ogień ugasiło oraz zbadało przyczynę pożaru. Okazało się, że iskry z niedomkniętego dymnika, padły na drzewo i rozpałyły ogień. Gdyby rzecz zaszła w nocy, nieszczęście przybrałoby olbrzymie rozmiary, gdyż nikt z żyćmi nie uszedłby z wyższych pięter płonącego budynku. Jedyne schody w budynku winny być zamknięte na żelazne, a nadewszystko materiały palne nie powinny być gromadzone pod schodami.

Skład Materiałów Aptecznych

F. CIESZKOWSKIEGO w Radomiu.

poleca Formalinę i Koperwas do pszenicy.

— **Listy rozdzielonych.** W Sztokholmie rozpocznie wychodzić pismo polskie poświęcone poszukiwaniu zaginionych. Jako redaktor pisma podpisał nadesłany nam prospekt ks. Florjan Markowski, Sztokholm, Boks 373. Egzemplarze okazowe dla osób zainteresowanych są do obejrzenia w Redakcji naszego pisma.

— **Zapotrzebowanie robotników.** Proszęni jesteśmy o zawiadomienie, że przy budowie dróg potrzeba robotników ziemnych, szosowych, maszynistów kolejowych, a przede wszystkim akordantów do różnych robót przy tychże drogach. Zgłaszać się można w głównym kierownictwie budowy w Puławach w budynku tuż przy moście. Kilka sił biurowych umięjętych po niemiecku, mogłoby również znaleźć zajęcie.

— **Epidemie w Radomiu.** Wydział zdrowia publicznego podaje następujące dane zasłabnięć na choroby epidemiczne za czas od 18-IX do 25-IX.

	Tyfus plamisty	Tyfus brzuszny	Dzysanterja	Ospa	Tyfus powrotny	Szkarlatyna
Zachorowało od 9-IX do 15-IX	2	13	15	—	—	—
Pozostało chorych z poprzedniego tygodnia	1	28	29	1	2	—
Umarło w ciągu tygodnia	1	3	7	—	—	—
Wyzdrowiało w ciągu tygodnia	1	8	9	1	1	—
Pozostaje chorych na 16-IX	1	30	102	—	1	—

Z ziemi Radomskiej.

(Korespondencja Gazety Radomskiej)

Poświęcenie sztandaru Straży Ogniowej w Przytyku, które jednocześnie miało być uroczystością strażacką, zostało odłożone na razie. Niemniej odbędzie się ono za dwa tygodnie; przygotowania do uświetnienia uroczystości są w pełnym biegu.

Wykopaliszka nad Wisłą. Donosiliśmy w swoim czasie, iż nad Wisłą w okolicy Zawichosta por. Lenartowicz przy robotach ziemnych odkrył emmentaryzsko przedhistoryczne z wieka IX. Obecnie p. Stanisław Pallus, funkcjonariusz c. i k. straży skarbowej w Borowie, donosi, że przeprowadzany ścisłe poszukiwania, przy których wykopał 13 dobrze przechowanych urn z kośćmi nieboszczyków, oraz mnóstwo przedmiotów, jako to: młotki kamienne, skrobacz sztydła, i t. d. Przedmioty te, jak również urny znajdują się w posiadaniu p. Pallusa. Sądzimy, że ponieważ

stnieje muzeum starożytności w Sandomierzu, wszelkie pamiątki zamierzanej przedhistorycznej przeszłości winny być tamże pomieszczone w dziale specjalnym, zaś nadewszystko rzeczy znalezione nad brzegami Wisły. Niewątpliwie opieka Muzeum sandomierskiego zwróci się do p. Pallusa o zwrot odnalezionych przedmiotów, które pomnożą dotychczasowe Sandomierskie zbiory.

Z KRAJU.

Organizacja piwowarów w Królestwie Jak donoszą z Lublina, odbyło się tam posiedzenie Komitetu Organizacyjnego Grupy Piwowarów, w skład której weszli pp.: J. Sasaki z Radomia, F. Brauliński z Piotrkowa, E. Rzączyński (browar Vattera), H. Kijok i p. Abramski z Lublina. Na posiedzeniu tem postanowiono przystąpić do organizacji przy Towarzystwie Przemysłowców Grupy Zawodowej Piwowarskiej, dla omówienia zaś spraw zawodowych i organizacyjnych postanowiono zwołać w Lublinie Zjazd wszystkich właścicieli browarów w okupacji austr.-węg., który miał się odbyć w dniu 24 bm. o godz. 10 rano w lokalu Tow. Przemysłowców Królestwa Polskiego, Krak. Przedm. 47. Komitet Organizacyjny postanowił zwrócić się do władz Krajowej Rady Gospodarczej o zarezerwowanie dla piwowarstwa 400 wag. jęczmienia, co też zostało uskutecznione jednośnemi podaniami w dn. 15 bm.

Początek Zjazdu obejmować miał następujący porządek dzienny: Organizacja Grupy Piwowarów, Kontyngent jęczmienia, ewentualnie zwrócenia się w tym celu do władz. Podział kontyngentu na poszczególne browary. Wysokość składek. Wyborcy do Zarządu Grupy.

— **Posady nauczycielskie w Królestwie.** Departament wyznań religijnych i oświecenia publicznego podaje do wiadomości, że podań o posady nauczycielskie nie przyjmuje i po przejściu szkolnictwa przyjmować nie będzie.

Obsadzenie stanowisk nauczycielskich należeć będzie do kompetencji Rad szkolnych okręgowych i inspektorów szkolnych okręgowych.

Z ROSJI.

Polacy w wojsku rosyjskiem „Schlesische Ztg“ donosi, że przy końcu lipca 1917 liczba polaków żołnierzy i oficerów w wojsku rosyjskiem wynosiła 302.000. Z wyłączenie polskiego żołnierza składa się polska dywizja strzelców 4 dywizje piechoty i jeden pułk ułanów. Podobno obecnie powstają w Kijowie dalsze oddzia-

ły polskie. Polskie dywizje, waleczące pod Brzeżanami, okazały się niegodne zaufania.

O zawieszenie broni. Jak się dowiaduje korespondent petersburski „Daily Telegraph“ londyńskiego, maksymaliści rosyjscy zamierzają wystosować do rządu zarówno rosyjskiego, jak rządów obcych, propozycję, aby w najbliższym już czasie zawzięto ogólne zawieszenie broni, poczem zaraz rozpoczęto rokowania pokojowe.

„Dziennik“ podaje wiadomość która via Stockholm do nas przychodzi, że Rząd tymczasowy postanowił zasadniczo częściową demobilizację. Ręczniki od 40 do 43 lat mają być zwolnione.

Pamiętajcie o szkole polskiej

OGŁOSZENIA.

Zapisy na członków Radomskiego Koła Macierzy Polskiej Szkolnej przyjmuje redakcja Gazety Radomskiej Lubelska 51.

Sklep wiejski Radomskiego Koła Ziemianek w Radomiu, Plac 3-go Maja Nr. 1.

Przyjmuje zamówienia na znane ze swej dobroci gruszki t. zw. „Komisówki“ z zakładów ogrodniczych „Kornolin“.

479—3

Poszukuje się od zaraz, względnie od 1-go października mieszkanie 4-o, 3 lub 2 pokojowego ze wszelkimi wygodami — pożądane jest umeblowane. Hotel Rzymski pokój Nr. 31.

480—1

Robotnicy:

Cieśle, murarze i robotnicy znajdą natychmiast robotę trwającą najmniej trzy miesiące przy budowie warsztatów kolejowych w Tarnowie. Płaca cieśli do 12 koron, murarzy do 13 koron, pomocy do 7 kor., za 10 godzin pracy, Mieszkanie za darmo, śniadania, obiady i kolacje oraz chleb na miejscu w kantynie.

482—7

Klamki żelazne i z innych metali nie podlegających rekwizycji

od kor. 2 hal. 30 za komplet

POLECA

Towarzystwo Akcyjne „E. J. BORKOWSKI“, Radom, ul. Szeroka 1.

Tamże można zamówić założenie klamek.